

מידע למטופל בטיפול כימי פומי (דרך הפה) Temodal (Temozolomide)

חשוב
לדעת

אונקולוגיה

לניאדו

מרכז רפואי צאנז

רקע

Temodal היא תרופה כימותרפית הניתנת כטיפול בסוגים מסוימים של מחלת הסרטן. היא שייכת לקבוצת תרופות אנטי-סרטניות הנקשרות לגרעין התא (DNA) בזמן שהוא מתרבה ועוצרות את חלוקת התא. התרופה לא מאפשרת לתא הסרטני להתחלק ונוצרת האטה בצמיחה של הגידול. בחוברת זו מתוארות תופעות לוואי, אם ישנן תופעות אחרות שאינן מופיעות בחוברת, חשוב לדווח לצוות המטפל.

אופן לקיחת התרופה:

Temodal מופיעה ככמוסה, ומגיעה במינונים של: 5 מ"ג, 20 מ"ג, 100 מ"ג, 250 מ"ג. יש לבלוע את הכמוסות בשלמותן כל יום בדיוק באותה שעה, עם הרבה מים, על קיבה ריקה - שעה לפני האוכל ושעה לפני תחילת הטיפול הכימי הנוסף (אם קיים).
התרופה ניתנת בדרך כלל במשך 5 ימים רצופים, כל 3 שבועות.

בדיקות נדרשות לפני נטילת התרופה:

▼ תפקודי כבד

▼ תפקודי כליות

יש לדווח לרופא המטפל על רשימת התרופות הנלקחות באופן קבוע.

בדיקות הנדרשות במהלך נטילת התרופה:

▼ ספירת דם אחת לשבוע.

▼ תפקודי כבד וכליות אחת לחודש.

פגיעה במערכת החיסונית של הגוף

נויטרופניה (ירידה בכדוריות הדם הלבנות):

ירידה במספר הלויקוציטים ו/או הנויטרופילים, המסייעים לגוף להלחם בזיהומים, מתרחשת 5-14 יום אחרי הטיפול (ומגיעה לשיאה ביום ה-10). בזמן זה הגוף חשוף למזהמים. בעליית חום מעל ל-38° יש לקחת אקמול 1 גר' (2 כדורים) ולבצע בדחיפות ספירת דם ו/או תרבית דם במכון/במיון/במרפאה. עפ"י התוצאות יוחלט על ההתערבות הטיפולית שתינתן: אנטיביוטיקה ו/או זריקה תת עורית המעלה את מספר הנויטרופילים בדם. לכן יש להמנע ממזהמים ומקרבה לאנשים חולים או מאנשים שקבלו חיסון מירוס חי מוחלש.

מתן חיסונים:

הטיפול הכימותרפי מדכא את המערכת החיסונית במשך כ-6 חודשים עד שנה לאחר סיום הטיפול. מתן חיסונים עם נגיפים חיים אסור בתקופה זו (חצבת, אדמת, חזרת) אך חיסון נגד שפעת מותר. לגבי החיסון נגד אבעבועות רוח - אין אפשרות לתת אותו בזמן מתן כימותרפיה, אבל אפשר לחסן את הילדים. חיסון נגד צהבת - מותר.

זריקות למניעת נויטרופניה:

Neulastim 6mg / Neupogen 300mcg, 480mcg / Granocyte 263mcg

תדירות מתן הזריקה	שעת הזריקה	תאריך

שים לב:

זריקות אלו עשויות לגרום לכאבים בעצמות (עד יומיים לאחר ההזרקה). ניתן לקחת 2 כדורי אקמול עד 4 פעמים ביום (על פי הצורך).

אנמיה (ירידה במספר הכדוריות האדומות וברמת ההמוגלובין):

תסמינים: חולשה, תשישות, עייפות, חיוורון, סחרחורת, קוצר נשימה.

סימנים: ירידה ברמת המוגלובין בספירת הדם.

בדיקות: ביצוע בדיקות לרמת ברזל ו-B12.

התערבות: ייעוץ תזונתי, הזרקת אריטרופואטין להעלאת רמת ההמוגלובין.

זריקות למניעת אנמיה:

האחות המדריכה תסמן עבורך את הטיפול התומך הרלוונטי לגביך.

Reormon 30,000units x1 / per-week

Eporex 40,000units x1 / per-week

Aranesp sure-click 300mcg x1 / per 2 week

Aranesp sure-click 500mcg x1 / per 3 weeks

תדירות הזרקת התרופה: _____

המוגלובין	תאריך

המוגלובין	תאריך

טרומבוציטופניה (ירידה של רמת הטסיות בדם):

יש להימנע מפציעות פיזיות ומשימוש בסכיני גילוח, מומלץ להשתמש במברשת שיניים רכה ולעקוב אחר נטייה לדמם ואחר רמת הטרומבוציטים בספירת הדם. יש לדווח במקרים בהם יש פציעות או דימומים בלתי מוסברים כגון: דימום מהאף, כתמי דם על העור או דימום מהחניכיים. כמו כן, יש לדווח לרופא אם הינך נוטל תרופות לדילול הדם.

בחילה/הקאה:

למניעת בחילות והקאות חריפות ניתנות התרופות:

Zofran 8mg / Setron 3mg / Kytril 3mg - דרך הוריד לפני טיפול כימי ודרך הפה בכדורים במשך שישה ימים בוקר + ערב (במשך חמשת ימי הטיפול הכימי וביום שאחרי סיום הטיפול).

מהיום השביעי ואילך, ניתן לקחת עפ"י הצורך עד 3 פעמים ביום / Motilium 10mg / Pramin 10mg.

לפני הטיפול הכימי המשולב ניתנות תרופות נוגדות בחילה והקאה גם דרך הוריד בשילוב סטרואידים המגבירים חיוניות, מעלים תיאבון ומשפרים מצב רוח (עלול לגרום לקשיי הרדמות בליל הטיפול הכימי). חשוב לדעת שתרופות נוגדות בחילות והקאות עשויות לגרום לעצירות (ראה עמוד 7).

עייפות וחולשה:

החולשה הרוב מופיעה מהיום השלישי לאחר הטיפול הכימי למשך 1-2 ימים. חשוב ללכת עם תחושות הגוף ולנוח יותר, תוך וויסות שעות מנוחה ופעולה בהתאם לתחושות. מומלץ להימנע מתנועות חדות או פעילות מאומצת.

טעם מתכתי בפה עקב יובש בריריות הפה: (לרוב במינון מצטבר)

מומלץ למצוץ קרח/קרטיבים בזמן קבלת הטיפול הכימי. בנוסף, לעיתים יש אובדן טעם בעקבות קבלת הטיפול הכימי, לכן חשוב לשים לב לא לתבל את האוכל בצורה מוגזמת (כדי לא לגרום לפצעים/פטרות). תופעה זו חולפת עם הפסקת הטיפולים.

אובדן תיאבון:

במידה ותהיה פגיעה משמעותית בתיאבון עם ירידה במשקל (יותר מקילו בשבועיים) יש ליידע את הצוות על מנת לקבוע פגישה עם תזונאית בבית החולים שתרכיב לך דיאטה המתאימה לצרכים התזונתיים שלך.

שלשולים:

שלשול פירושו: יציאות מרובות (מעל 3 פעמים ביום) עם תוכן צואתי רך עד נוזלי. שלשול עשוי להופיע כ-5 עד 7 ימים לאחר קבלת הטיפול הכימי והוא עשוי לגרום לחולשה, אובדן משקל והפרעות באיזון מלחים בגוף. לעיתים יתכנו כאבי בטן הנילוזים לשלשול.

חובה לדווח לצוות כאשר יש שלשול יותר מ-4 פעמים ביום !

למניעת התייבשות - יש להקפיד על שתייה מרובה. רצוי לשתות לפחות 10 כוסות נוזלים ביום (ליטר וחצי). בשלשולים יש להמנע משתיית חלב, קפה ומיצי פירות ולהרבות במזונות מלוחים כמו: מרק צח, מקלות מלוחים, גבינה מלוחה ובעיקר **להמנע ממזונות שיש בהם סיבים תזונתיים** כמו: לחם וקרקרים מקמח מלא, אורז חום וכו'. יש להמנע ממאכלים המכילים שארית כמו: פירות וירקות (רצוי לאוכלם מבשלים ובכמות קטנה)

טיפול תרופתי בשלשול

עם התחלת השלשול לקחת:

Cap. Imodium 4mg x 1 (2 cap.)
או
Cap. Stop-it 4mg x 1 (2 cap.)

} עד 4 פעמים ביום

אם השלשול עדיין נמשך, פנה בדחיפות לחדר מיון או למכון האונקולוגי לביצוע בדיקות דם, מתן נוזלים ו/או אנטיביוטיקה עפ"י הצורך ותרופות עוצרות עפ"י המלצות רופא.

עצירות:

מתרחשת בדרך כלל בימי הטיפול הראשונים, לרוב בעקבות מתן נוגדי בחילות והקאות. יש לווסת עם תזונה עשירה בסיבים תזונתיים, שתיה מרובה או תרופות טבעיות. במקרה הצורך יש להוועץ ברופא לגבי תרופות למניעת הופעת טחורים/פיסורה.

שינויים בעור:

Temodal יכולה לגרום לפריחה. במידה ומופיע גרד, יש להתייעץ עם הצוות המטפל לגבי אנטיהיסטמינים (נוגדי אלרגיה).

כאבי ראש:

אם מופיעים כאבי ראש במהלך הטיפול ב-Temodal, יש ליידע את הרופא המטפל ולקחת כדורי אקמול עפ"י הצורך.

עלייה ברמת הסוכר בדם:

Temodal עלול לגרום לעלייה זמנית ברמת הסוכר בדם. על כן, יש לעקוב אחר תסמינים כגון: צמאון והטלת שתן בתדירות גבוהה. אם הינך חולה סוכרת, יש לאמוד סוכר בדם מדי יום ולדווח על חריגה בערכים לצורך קביעת המשך טיפול.

תופעות לוואי נדירות

נשירת שיער:

נשירת שיער מתחילה בדרך כלל שלושה או ארבעה שבועות אחרי קבלת המנה הראשונה של ה-Temodal, לעיתים אף קודם. השיער עלול להידלדל, או לעתים נדירות לנשור לחלוטין. מצב זה הוא זמני והפיך: השיער יגדל שוב כשהטיפול יסתיים.

סחרחורת ו/או קוצר נשימה:

יש לדווח לרופא המטפל על תופעת לוואי זו.

חום וצמרמורות:

תופעה זו אינה נפוצה כלל בקבלת מינונים רגילים של Temodal, אך יכולה להופיע לעיתים עם טיפול במינון גבוה.

פוריות:

יתכן שנטילת Temodal תשפיע על היכולת של אשה להרות, או על היכולת של גבר לעבר אישה. מומלץ לא להרות או לעבר אישה בזמן נטילת Temodal, מאחר ועלול להיגרם נזק לעובר המתפתח.

נימנום : (נדיר)

במצבי נימנום חשוב לא לנהוג ולא לבצע פעילויות הדורשות קשב, ריכוז ומיומנות גבוהה.

דיווח מידי לצוות או פניה לחדר מיון

- ▼ קוצר נשימה.
- ▼ פריחה ואלרגיה.
- ▼ צהבת.
- ▼ טשטוש ראייה.
- ▼ בלבול משמעותי (פגיעה בזכרון).
- ▼ חום של 38° ומעלה.

דברים שחשוב לזכור לגבי כמוסות Temodal

- יש לשמור את הכמוסות בטמפרטורת החדר ולהרחיק מקרני שמש ישירות.
- יש לשמור את הכמוסות במקום בטוח, ולהרחיק מהישג ידם של ילדים.
- יש לקחת את הכמוסות בזמן ובמינון שנקבע לך.
- בהפסקת הטיפול, יש להחזיר את הכמוסות שנשארו לך לבית המרקחת. אין להשליך אותן לאסלה או לפח האשפה.
- אם הקאת מיד אחרי שנטלת כמוסה, אין לקחת כמוסה נוספת בלי להודיע על כך קודם לרופא שלך.
- אם הינך שוכח לקחת כמוסה, אין לקחת מנה כפולה. שמור על לוח הזמנים של המינון הקבוע שלך.

דברים שמומלץ להמנע מהם בתקופת הטיפולים

- ▼ צבע לשיער המכיל אמוניה ו/או חמצן.
- ▼ רחצה בבריכות המכילות כלור ו/או גופרית.
- ▼ שימוש בחומרים כימיים בנקיון הבית.
- ▼ חשיפה לשמש יוקדת. מומלץ להשתמש במקדמי הגנה חזקים באיזורים חשופים לשמש ולחבוש כובע, למניעת היפרפיגמנטציה בעור.
- ▼ קירבה לחולים ו/או תינוקות שחוסנו בוירוס חי מוחלש בטווח של כשלושה שבועות מהחיסון.
- ▼ כל פעולה כירורגית, לרבות טיפולי שיניים (במיוחד עקירות).
- ▼ בגברים, לברר שימור זרע לפני תחילת הטיפול.

**הצוות האונקולוגי עומד לרשותך
לייעוצים טלפונים במקרים דחופים
גם מחוץ לשעות הפעילות**

**מנהלת המכון האונקולוגי:
ד"ר מריק יעל**

**אחות אחראית:
חנוכה זיוה נייד: 052-3433188
טלפון בבית (במקרים דחופים): 04-6214074**

**לדוברי רוסית:
אחות אונקולוגית רייזמן אידה נייד: 057-7516272**

**עובדת סוציאלית:
צדוק מעיין נייד: 052-5287246**

**יחידה אונקולוגית:
טלפון: 09-8604716, פקס: 09-8609252
שעות פעילות בימים: א', ב', ג', ה' בשעות 16:00-8:00**

בברכת החלמה מהירה!

©זכויות שמורות לבית חולים לניאדו
נכתב על ידי גבי זיוה חנוכה, אחות אחראית במכון האונקולוגי, ב"ח לניאדו

09-860-92-58 | 09-860-47-16 | oncolog@laniado.org.il
רחוב דברי חיים 16 קרית צאנז, נתניה | 09-860-46-66 | www.laniado.org.il